

de en het zorgvuldig opgehoopte gras als in overmoed wegroofde.

De weiden strekten zich uit tot aan het verre beukenwoud, de trots van den heer Van Heinersbach, die er dan ook alle zorg en moeite aan besteedde.

Het woud was die zorg ook waard; het herbergde veel wild; herten namen er hun weg door en zulke beuken vond men in de gansche omgeving niet. „De mooie beuk” was, zou men zoo zeggen, een boom zonder eenige fout en de meeste familie-wandelingen vonden bij dezen boom een einde. Deze familiewandelingen behoorden tot de huisorde, die slechts door zeer bijzondere voorvallen kon gestoord worden en waaraan zich ook de talrijke gasten gewoonlijk zonder eenigen tegenstand onderwierpen.

Alleen wie op de jacht ging had een verontschuldiging voor de verstoring dezer huisorde en enkele, zeer weerstrevende geesten maakten zich zelf een verontschuldiging. De meeste gasten hielden van deze wandelingen, zooals ze van alles op het slot Stahlheim hielden. 't Was daar alles zoo heel gezellig, voornaam en harmonisch.

De oude Heinersbach was een „joviale kerel”, zooals men zei; zoo verstandig en zoo vol belangstelling voor iedereen en alles. Alleen in de politiek moest men met hem overeenstemmen, want anders gaf het een breuk. Zwijgen hielp ook niet; men moest minstens „ja” zeggen op zijn uiteenzettingen; als men dat niet deed verklaarde hij met moeizaam onderdrukte gemoedsbeweging en met een stem, die klonk, zijn gevoelen.

Mevrouw Van Heinersbach was een slotvrouw, zooals men die in boeken beschreven vindt; zij gedroeg zich waardig, maar was daarbij steeds vriendelijk en voorkomend; ze sprak verstandig, maar was in alles wat ze zei zeer voorzichtig. Nauwgezet was ze zeer en stipt als de klok, die, tegenover het slot, in een ouden muurboog was vastgemetseld. Ja, zij was bijna volmaakt als vrouw en als moeder.

Zelden hoorde men in deze familie een onvriendelijk woord, en als de vier kinderen in hun onverstand met elkaar kibbelden en vochten, werden zij zonder erbarmen, schuldig of niet, over vier hoeken verdeeld en moesten daarin staan blijven, tot de op deze wijze afgedwongen liefde zich op de een of andere manier openbaarde. „Gekibbeld wordt er niet”, dat was het grondbeginsel der opvoeding en wanneer een kind met klachten over een ander aankwam, heette het: „Ach, wat, je moet het met elkaar zien te vinden, daarvoor ben je familie.”

Zoo werden de hevigste twisten in diepe verbor-

genheid uitgevochten en snel, vóór dat het ouderoog iets bespeurde, werd de verzoening gesloten.

Erg was het menigmaal, als er dan nog kleine neefjes en nichtjes bijkwamen. Die moest men, omdat ze er nu eenmaal waren, liefhebben, en, omdat ze ook nog gasten waren, moest men trachten, met terzijdestelling van eigen smaak en eigen verlangen, hen te vermaken.

Maar dat kinderleed was reeds lang voorbij en daaruit was in elk geval een sterk familiegevoel opgebloeid. De verwantschapstrekkende was den kinderen in 't hart geprent.

Heinz was assessor, Kurt luitenant, Ruth en Gerda waren de dochteren des huizes en in huis onontbeerlijk, als tenminste hooger plichten hen daar niet vandaan riepen.

Zulk een hoogen plicht beschouwde men er dan te zijn, als bij een tante of een ander familielid krankheid in huis was, en men zich alleen daarmee niet kon redden.

„Julie hebt er immers twee, laat één ons toch helpen.”

Dan werd er één gegeven; natuurlijk, het kon immers niet anders, maar vader zag er dan werkelijk zwaarmoedig uit en sloot zijn kind in de armen, alsof het een afscheid op leven en dood gold. Moeder echter zorgde er voor, dat de huiselijke werkzaamheden tusschen haar en de terugblijvende eerlijk verdeeld werden.

't Meest was Gerda de „uithuizige dochter”. Zij had voor huishoudelijke bezigheden lang niet zoo veel gaven en belangstelling als voor de ziekenverpleging en... voor boeken. „Boekenworm” noemde haar vader haar wel vaak in vriendelijke scherts. 't Beviel hem, dat zij geestelijk zooveel bezig was. Zij las geen verkeerde boeken. Ze minde de natuur en deed veel aan natuurkennis, zij kende iedere vogelstem en haar vader vroeg haar om raad, over het werk, dat hij wilde laten doen in bosch en op akker.

Gerda kwam ook menigmaal met vragen, die van diep nadenken getuigden. Van de schepping uit ging haar denken naar den Schepper. „Gerda is mijn vroom kind”, en ook dat prees vader in haar. „Troon en altaar”, die waren den heer Van Heinersbach ook immers heilig. Daarom ging hij ook geregeld ter kerk en hij zag het niet graag, dat een der zijnen of van de gasten zich aan den kerkgang onttrok. „Dat is men als christen aan zijn God verplicht.” Overigens sprak men van deze heilige zaken in den kring der familie niet en wanneer de dominee kwam, wat hij zoo af en toe plichtgetrouw deed, spraken de heeren over kerkelijke of ook over christelijk-sociale vraagstukken en mevrouw Van